

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of סנהדרין דף ע"ה
Some of the topics we will learn about include.

ואלו הנשרפין

The two transgressions that are punishable with burning.

1.

הבא על אשה ובתה

If a person married a woman and then cohabited with her daughter or mother, he gets שריפה.

2.

ובת כהן שזנתה

And if the daughter of a Kohen was מזונה, she gets שריפה.

The sources for the three categories that are included in אשה ובתה.

1.

בתו

ובת בתו

ובת בנו

A person's own daughter, his daughter's daughter and his son's daughter, also known as

למטה דידיה

His descending relatives;

And these are HIS children through אנוסתו, out-of-wedlock, but they are not his wife's children.

2.

בת אשתו

ובת בתה

ובת בנה

His wife's daughter, her daughter's daughter and her son's daughter, also known as

למטה דידיה

His wife's descending relatives;

And these are all his WIFE'S children from a previous marriage, but not HIS children.

3.

חמותו

ואם חמותו

ואם חמיו

His wife's mother, her mother's mother, and her father's mother, also known as

למעלה דידיה

His wife's ascending relatives;

However,

אם אמו

A person's mother's mother is permitted to him מדאורייתא and is forbidden to him only במדרבנן.

B

The reasons why אם אמו does not become אסור through the זמה of זמה שוה.

The Machlokes in the way a גזירה שוה works;

Some say

דון מינה ומינה

Once we learn the גזירה שוה we derive all other Halachos from there as well.

While others say

דון מינה ואוקי באתרה

We only utilize the גזירה שוה for the specific Halachah necessary, and all other Halachos remain as indicated here.

A

ואלו הנשרפין

הבא על אשה ובתה

ובת כהן שזנתה

The sources for the three categories that are included in אשה ובתה

חמותו	בת אשתו	בתו
ואם חמותו	ובת בתה	ובת בתו
ואם חמיו	ובת בנה	ובת בנו
למעלה דידיה	למטה דידיה	למטה דידיה

B

אסור does not become אסור through the זמה of זמה שוה.

The way a גזירה שוה works

דון מינה	דון מינה
ואוקי באתרה	ומינה

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah

ואלו הן הנשרפין

The following two transgressions are punishable with burning.

1.

הבא על אשה ובתה

If a person married a woman and then cohabited with her daughter or mother, he gets שריפה.

2.

ובת כהן שזנתה

And if the daughter of a Kohen was מזונה, she gets שריפה.

יש בכלל אשה ובתה

The following are included in the Issur of אשה ובתה:

1.

בתו

ובת בתו

ובת בנו

A person's own daughter, his daughter's daughter and his son's daughter, also known as

למטה דידיה

His descending relatives;

And these are HIS children through אנוסתו, out-of-wedlock, but they are not his wife's children.

2.

ובת אשתו

ובת בתה

ובת בנה

His wife's daughter, her daughter's daughter and her son's daughter, also known as

למטה דידיה

His wife's descending relatives;

And these are all his WIFE'S children from a previous marriage, but not HIS children.

חמותו

ואם חמותו

ואם חמיו

His wife's mother, her mother's mother, and her father's mother, also known as

למעלה דידיה

His wife's ascending relatives.

1

ואלו הן הנשרפין

ואלו הן הנשרפין

The following two transgressions are punishable with burning.

2

ובת כהן שזנתה

If the daughter of a Kohen was מזונה

1

הבא על אשה ובתה

If a person married a woman and then cohabited with her daughter or mother

יש בכלל אשה ובתה

בתו - ובת בתו - ובת בנו

A person's own daughter, his daughter's daughter and his son's daughter, also known as

למטה דידיה

His descending relatives;

And these are his children through אנוסתו, out-of-wedlock, but they are not his wife's children.

ובת אשתו - ובת בתה - ובת בנה

His wife's daughter, her daughter's daughter and her son's daughter, also known as

למטה דידיה

His wife's descending relatives;

And these are all his wife's children from a previous marriage, but not his children.

חמותו - ואם חמותו - ואם חמיו

His wife's mother, her mother's mother, and her father's mother, also known as

למעלה דידיה

His wife's ascending relatives.

2 The Gemara cites a Braisa with the sources for יש בכלל אשה ובתה

The Pasuk of עונש in פרשת קדושים states ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה זמה הוא באש ישרופו

אין לי אלא אשה ואמה
The Pasuk mentions only a wife and her mother, and this is a source for חמותו.

1.
The source of שריפה for למטה דידה, those that were born to אשתו but not to him, such as בת אשתו ובת בתה ובת בנה
Is derived through a גזירה שוה from אזוהרה to עונש through the word זמה

The Pasuk of אזוהרה in פרשת אחרי states ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בת בתה לא תקח לגלות ערותה שארה הנה זמה הוא

And the Pasuk here of עונש states ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה זמה הוא באש ישרופו

מה להלן בתה ובת בתה ובת בנה
אף כאן בתה ובת בתה ובת בנה
Just as the אזוהרה includes למטה דידה, so too, the עונש includes למטה דידה.

2 The sources for יש בכלל אשה ובתה

The Pasuk of עונש in פרשת קדושים

ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה זמה הוא באש ישרופו

אין לי אלא אשה ואמה

The Pasuk mentions only a wife and her mother, and this is a source for

חמותו

1

The source of

שריפה - למטה דידה

those that were born to אשתו but not to him, such as

בת אשתו - ובת בתה - ובת בנה

עונש to אזוהרה from גזירה שוה through the word זמה

The Pasuk of אזוהרה in פרשת אחרי states

And the Pasuk here of עונש states

ערות אשה ובתה

ואיש

לא תגלה

אשר יקח

את בת בנה

את אשה

ואת בת בתה לא תקח

ואת אמה

לגלות ערותה

זמה הוא

שארה הנה זמה הוא

באש ישרופו

מה להלן

אף כאן

בתה, ובת בתה

So Too

בתה, ובת בתה

ובת בנה

ובת בנה

Just as the אזוהרה includes למטה דידה, so too, the עונש includes למטה דידה.

3

2.

The Braisa continues
מנין לעשות זכרים כנקבות
As the Gemara explains
מנין לעשות שאר הבא ממנו
כשאר הבא ממנה

The source of שריפה for לזמה דידיה, those born to HIM
out-of-wedlock, and who are not his wife's daughters or granddaughters,

such as

בתו

ובת בתו

ובת בנו

As there is שריפה for לזמה דידיה;

בת אשתו

ובת בתה

ובת בנה

Is derived through the same גזירה שוה of the word זמה from
the אזרה to עונש, and therefore

מה להלן זכרים כנקבות

אף כאן זכרים כנקבות

Just as the אזרה includes לזמה דידיה so too the עונש
includes לזמה דידיה

3

2

מנין לעשות זכרים כנקבות

As the Gemara explains

מנין לעשות שאר הבא ממנו
כשאר הבא ממנה

The source of שריפה for לזמה דידיה,
those born to him - מאנוסתו, out-of-wedlock,
and who are not his wife's daughters or granddaughters,

such as

בתו – ובת בתו – ובת בנו

As there is שריפה for לזמה דידיה;

בת אשתו – ובת בתה – ובת בנה

Is derived through the same גזירה שוה
of the word זמה from the אזרה to עונש,

מה להלן זכרים כנקבות
אף כאן זכרים כנקבות

Just as the אזרה includes לזמה דידיה
so too the עונש includes לזמה דידיה

4

The Gemara asks

והא בשאר דידיה לא כתיב זמה

The Pasuk of אזהרה for דידיה does not mention the word זמה?

The Gemara answers;

אמר רבא אמר לי רב יצחק בר אבודימי

אתיא הנה הנה

אתיא זמה זמה

There actually two גזירה שוות, first through the word הנה, and then through the word זמה.

The אזהרה of הנה is through the two Pesukim of שוה.

One Pasuk states

ערות אשה ובתה לא תגלה

את בת בנה ואת בת בתה לא תקח לגלות ערותה

שארה הנה זמה הוא

This Pasuk refers to those born to דידיה, because the word אשה is defined as an Halachically married wife.

While the second Pasuk states

ערות בת בנך או בת בתך לא תגלה ערותן

כי ערותך הנה

This Pasuk refers to those born to HIM, even through אנוסתו, because the Pasuk does not specify אשה.

And the הנה of גזירה שוה teaches

מה להלן זמה עמו

אף כאן זמה עמו

Just as, the אזהרה of דידיה includes the word זמה, so too, the אזהרה of דידיה includes זמה.

And now there is a second גזירה שוה of the word זמה from the אזהרה of דידיה to the עונש

מה להלן זכרים כנקבות

אף כאן זכרים כנקבות

Just as the אזהרה includes דידיה, so too, the עונש includes דידיה

4

והא בשאר דידיה לא כתיב "זמה"

The Pasuk of אזהרה for דידיה does not mention the word זמה?

אמר רבא אמר לי רב יצחק בר אבודימי

אתיא – "הנה" "הנה"

אתיא – "זמה" "זמה"

There actually two גזירה שוות,

first through the word הנה,

and then through the word זמה.

The אזהרה of הנה is through the two Pesukim of שוה.

One Pasuk states

עֲרוֹת אִשָּׁה וּבִתָּהּ

לֹא תִגְלֶה

אֶת בַּת בְּנֶהָ

וְאֶת בַּת בִּתְּהָ

לֹא תִקַּח לְגִלּוֹת עֲרוֹתֶיהָ

שִׂאֲרָהּ הִנֵּה זְמָה הוּא

This Pasuk refers to those born to דידיה, because "אשה" is defined as an Halachically married wife.

The second Pasuk states

עֲרוֹת בַּת בְּנֶךָ אוּ בַת בִּתְּךָ

לֹא תִגְלֶה עֲרוֹתֶיךָ

כִּי עֲרוֹתְךָ הִנֵּה

This Pasuk refers to those born to דידיה, אנוסתו, because the Pasuk does not specify אשה.

מה להלן זמה עמו

Just as, the אזהרה of דידיה includes the word זמה,

אף כאן זמה עמו

The אזהרה of דידיה also includes זמה.

And now there is a second גזירה שוה of the word זמה from the אזהרה of דידיה to the עונש

The Pasuk of אזהרה states

עֲרוֹת אִשָּׁה וּבִתָּהּ

לֹא תִגְלֶה

אֶת בַּת בְּנֶהָ

וְאֶת בַּת בִּתְּהָ

לֹא תִקַּח לְגִלּוֹת עֲרוֹתֶיהָ

שִׂאֲרָהּ הִנֵּה זְמָה הוּא

And the Pasuk here states

וְאִישׁ

אֲשֶׁר יִקַּח

אֶת אִשָּׁה

וְאֶת אִמָּה

זְמָה הוּא

בְּאִשׁ יִשְׁרׁוּפוּ

מה להלן זכרים כנקבות

Just as the אזהרה includes דידיה

אף כאן זכרים כנקבות

So too the עונש includes דידיה

5

3.
The Braisa continues
מנין לעשות למטה כלמעלה
נאמר כאן זמה
ונאמר להלן זמה

מה להלן למטה כלמעלה
אף כאן למטה כלמעלה

ומה כאן למעלה כלמטה
אף להלן למעלה כלמטה

And אבי"י explains:
מנין לעשות שלשה דורות למעלה
כשלשה דורות למטה
The source that there is שריפה and a לאו for דידה up till the third generation above his wife including his wife
אם חמותו
ואם חמיו
As there is שריפה and a לאו for למטה up till the third generation below his wife, not including his wife
בת בתה
ובת בנה
Is derived through another שוה גזירה of the word זמה

The Pasuk of אזהרה of דידה states
ערות אשה ובתה לא תגלה
שאררה הנה זמה הוא

And the Pasuk of עונש of דידה states
ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה זמה הוא באש ישרופו

מה למטה שלשה דורות
אף למעלה שלשה דורות
Just like למטה דידה includes the third generation, so too
למעלה דידה includes the third generation.

And
זמה בעונש עשה למטה כלמעלה
אף באזהרה נמי עשה למעלה כלמטה
Just as, the עונש of דידה also includes למטה as
was said earlier, so too, the לאו of דידה also includes
למעלה דידה.

=====

5

3

מנין לעשות למטה כלמעלה
נאמר כאן זמה
ונאמר להלן זמה
מה להלן
למטה כלמעלה
אף כאן
למטה כלמעלה
ומה כאן
למעלה כלמטה
אף להלן
למעלה כלמטה

And אבי"י explains:

מנין לעשות שלשה דורות למעלה
כשלשה דורות למטה

The source that there is שריפה and a לאו for דידה up till the third generation above his wife including his wife

אם חמותו – ואם חמיו

As there is שריפה and a לאו for למטה up till the third generation below his wife, not including his wife

בת בתה – ובת בנה

זמה גזירה שוה of the word אזהרה

The Pasuk of אזהרה of דידה states

עֲרוֹת אִשָּׁה וּבִתָּהּ
לֹא תִגְלֶה
שְׂאֵרָה הִנֵּה
זָמָה הוּא

מה למטה
שלשה דורות

Just like למטה דידה includes the third generation,

אף באזהרה נמי
עשה למעלה
כלמטה

So too, the לאו of דידה also includes למעלה דידה.

The Pasuk of עונש of למעלה דידה states

וְאִישׁ אִשֶּׁר יִקְחוּ
אֶת אִשָּׁה וְאֶת
אִמָּהּ זָמָה הוּא
בְּאֵשׁ יִשְׂרָפוּ

אף למעלה
שלשה דורות

So too למעלה דידה includes the third generation.

ומה בעונש
עשה למטה
כלמעלה

Just as, the עונש of דידה also includes למטה דידה.

6 The Gemara now returns to the גזירה שוה that taught שאר הבא ממנו כשאר הבא ממנה

And the Gemara asks אי מה היא אם אמה אסורה אף הוא אם אמו אסורה

The גזירה שוה should also teach that just as his wife's mother's mother is forbidden to him, so too, his own mother's mother ought to be forbidden to him מדאורייתא

However, the Mishnah lists with the אמו those that are forbidden only בניית

The Gemara offers two explanations

1. אבי says אמו is not אסור, because the Pasuk of אמו states ערות אבך לא תגלה אבך היא

The exclusive words אבך come to minimize משום אמו אתה מחייבו ואי אתה מחייבו משום אמו אמו One is liable only for his mother, but not for his mother's mother.

2. גזירה שוה says according to both opinions in the way a גזירה שוה works, this גזירה שוה cannot teach an Issur for אמו; According to the opinion of דון מינה ומינה Once we learn the גזירה שוה we derive all other Halachos as well, then the גזירה שוה from אם אמה would teach both

מה היא אם אמה אסורה אף הוא נמי אם אמו אסורה That there is an Issur for אמו אם like אמה And ומינה מה היא בשריפה אף הוא נמי בשריפה That one receives שריפה for אמו אם like אמה

However, this cannot be so, because according to רבי שמעון's opinion of שריפה חמורה שריפה is more severe than סקילה then there are three פירות to this גזירה שוה

6 The Gemara returns to the גזירה שוה that taught שאר הבא ממנו כשאר הבא ממנה

אי מה היא אם אמה אסורה אף הוא אם אמו אסורה

?

The גזירה שוה should also teach that just as his wife's mother's mother is forbidden to him, so too, his own mother's mother ought to be forbidden to him מדאורייתא

However, the Mishnah lists with the אמו those that are forbidden only בניית

1. אבי says אמו is not אסור, because the Pasuk of אמו states ערות אבך לא תגלה אבך היא

1

אבי

The exclusive words אבך come to minimize משום אמו אתה מחייבו ואי אתה מחייבו משום אמו אמו One is liable only for his mother, but not for his mother's mother.

2. גזירה שוה says according to both opinions in the way a גזירה שוה works, this גזירה שוה cannot teach an Issur for אמו; According to the opinion of דון מינה ומינה Once we learn the גזירה שוה we derive all other Halachos as well, then the גזירה שוה from אם אמה would teach both

מה היא אם אמה אסורה אף הוא נמי אם אמו אסורה

That there is an Issur for אמו אם like אמה And ומינה מה היא בשריפה אף הוא נמי בשריפה That one receives שריפה for אמו אם like אמה

2

רקא

However, this cannot be so, because according to רבי שמעון's opinion of שריפה חמורה שריפה is more severe than סקילה then there are three פירות to this גזירה שוה

דון מינה ומינה

Once we learn the גזירה שוה we derive all other Halachos as well,

the גזירה שוה from אם אמה would teach both

מה היא	מה היא
אם אמה אסורה	אם אמה אסורה
אף הוא נמי	אף הוא נמי
אם אמו אסורה	אם אמו אסורה

That one receives שריפה for אמו אם like אמה

That there is an Issur for אמו אם like אמה

X

However, this cannot be so, because according to רבי שמעון's opinion of שריפה חמורה

שריפה חמורה שריפה is more severe than סקילה then there are three פירות to this גזירה שוה

7

1.
איכא למיפרך
מה להיא שכן אמה בשריפה
תאמר בהוא שאמו בסקילה
Perhaps only for אמה אם one gets the more severe שריפה
because for אמה one gets שריפה, but for אמו one should
get the more lenient סקילה because for אמו one merely gets
סקילה.

2.
And
אמו בסקילה
אם אמו בשריפה
If for the closer אמו one gets the lenient סקילה, then for the
more distant אמו אם he should not get the more severe
שריפה.

3.
And
הוא כהיא
מה היא לא חלקת בה בין אמה לאם אמה
אף הוא נמי לא תחלוק בו בין אמו לאם אמו
Just as, regarding אשתו for both אמה and אמה אם he gets
the same מיתה of שריפה, so too, for אמו and אמו אם he ought
to get the same מיתה of סקילה.

Therefore, the גזירה שוה cannot derive שריפה for אמו אם

And according to the חכמים' opinion of
סקילה חמורה
is more severe than שריפה,
Only the third פירכא applies;
מה היא לא חלקת בה בין אמה לאם אמה
אף הוא נמי לא תחלוק בו בין אמו לאם אמו
But the first two פירכות do not apply, because אמו אם
would get the same מיתה as אמו.

7

1
**איכא למיפרך
מה להיא שכן אמה בשריפה
תאמר בהוא שאמו בסקילה**

Perhaps only for אמה אם one gets the
one gets the
more severe שריפה
because for אמה
one gets שריפה,

But for אמו אם one should get
one should get
the more lenient סקילה
because for אמו one
merely gets סקילה.

2
**אמו בסקילה
אם אמו בשריפה**

If for the closer אמו one gets the lenient סקילה,
then for the more distant אמו אם
he should not get the more severe שריפה.

3
הוא כהיא

**אף הוא נמי
לא תחלוק בו
בין אמו
לאם אמו**

Just as, regarding אשתו for both
אמה and אמה אם he gets
the same מיתה of שריפה,

**מה היא
לא חלקת בה
בין אמה
לאם אמה**

So too, for אמו and אמו אם
he ought to get
the same מיתה of סקילה.

Therefore, the גזירה שוה
cannot derive שריפה for אמו אם

And according to the חכמים' opinion of
סקילה חמורה

שריפה is more severe than סקילה,

Only the third פירכא applies;

**אף הוא נמי
לא תחלוק בו
בין אמו
לאם אמו**

But the first two פירכות do not apply.

**מה היא
לא חלקת בה
בין אמה
לאם אמה**

8 While according to the opinion of
דון מינה ואוקי באתרה
We only utilize the שוה of אמו for the specific
Halachah necessary that
מה היא אם אמה אסורה
אף הוא נמי אם אמו אסורה
But all other Halachos remain as understood regarding
אמו, and therefore
מה אמו בסקילה
אף אם אמו נמי בסקילה

However, this cannot be so because, according to רבי
שמעון's opinion of
שריפה חמורה
There are two פירוכות to the שוה:

1. איכא למיפרך
מה להיא שכן אמה בשרפה
תאמר בהוא שאמו בסקילה
Perhaps only אמה is אסור because for אמה one gets the
more severe שריפה, but אם אמו is not אסור because for אמו
one gets the more lenient סקילה.

8
While according to the opinion of
דון מינה ואוקי באתרה

We only utilize the שוה of אמו for the specific Halachah necessary that

**מה היא אם אמה אסורה
אף הוא נמי אם אמו אסורה**

But all other Halachos remain as understood regarding אמו, and therefore

**מה אמו בסקילה
אף אם אמו נמי בסקילה**

However, this cannot be so because, according to רבי שמעון's opinion of שריפה חמורה
There are two פירוכות to the שוה:

**איכא למיפרך
מה להיא שכן אמה בשרפה
תאמר בהוא שאמו בסקילה**

Perhaps only אמה is אסור because for אמה one gets the more severe שריפה,

But אם אמו is not אסור because for אמו one gets the more lenient סקילה.

9

2.

And

הוא כהיא

מה היא לא חלקתה בה בין בתה לאם אמה

אף הוא לא תחלוק בו בין בתו לאם אמו

Just as regarding אשתו both for בתה and for אמה he gets the same מיתה of שריפה, so too, for both בתו and for אמו he should get the same מיתה of שריפה not סקילה.

Therefore, the אמו for סקילה גזירה שוה cannot derive

And according to the חכמים' opinion of

סקילה חמורה

Only the second פירכא applies, but the first פירכא does not apply, because אמה gets the more lenient שריפה while אמו gets the more severe סקילה.

This discussion continues in the next Daf.

9

2

הוא כהיא

אף הוא
לא תחלוק בו
בין בתו
לאם אמו

So too, for both בתו and for אמו he should get the same מיתה of שריפה not סקילה.

Therefore, the אמו for סקילה גזירה שוה cannot derive

מה היא
לא חלקתה בה
בין בתה
לאם אמה

Just as regarding אשתו both for בתה and for אמה he gets the same מיתה of שריפה,

And according to the חכמים' opinion of

סקילה חמורה

Only the second פירכא applies,

אף הוא
לא תחלוק בו
בין בתו
לאם אמו

but the first פירכא does not apply, because אמה gets the more lenient שריפה while אמו gets the more severe סקילה.

מה היא
לא חלקתה בה
בין בתה
לאם אמה